

Bemærkninger til forordningsforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Som følge af et politisk ønske om at adskille reglerne om alderspension fra reglerne om førtidspension har det været nødvendigt at udarbejde en landstingsforordning, der udelukkende regulerer førtidspensioner.

Hidtil har alderspension og førtidspension været reguleret i samme forordning, landstingsforordning nr. 9 af 15. april 2003 om offentlig pension.

Landsstyret nedsatte i foråret 2006 en hurtigtarbejdende embedsmandsarbejdsgruppe, der havde til formål at udarbejde en redegørelse om forholdene for landets alderspensionister, og fremkomme med konkrete forslag til, hvorledes vilkårene for disse kunne forbedres.

Redegørelsen blev fremlagt på Landstingets efterårssamling 2006, hvor den dannede udgangspunkt for debatten om, hvorledes alderspensionssystemet skulle se ud i fremtiden. På baggrund heraf har Landsstyret udarbejdet forslag til en ny landstingsforordning om alderspensioner.

Fordi reglerne om alderspension og førtidspension i gældende ret er samlet i en fælles forordning om offentlig pension, nødvendiggør en udskillelse af reglerne om alderspension til en selvstændig forordning imidlertid, at de eksisterende regler om førtidspension også skrives ind i en ny forordning om førtidspension.

I det foreliggende forslag til landstingsforordning om førtidspension er de eksisterende regler om førtidspension videreført. Derudover er der tilføjet en bestemmelse om, at kommunerne skal indsende oplysninger til Landsstyret om kommunens førtidspensionister. Herudover er personkredsen ændret, således at førtidspension kan tilkendes personer mellem 18 og 65 år, fra 2010, når forordningen er fuldt implementeret, i modsætning til i dag, hvor førtidspension kan tilkendes personer mellem 18 og 63 år

2. Forslagets hovedpunkter

Som nævnt ovenfor, er forslaget i høj grad en videreførelse af de gældende regler på området. Det betyder, at det eksisterende førtidspensionssystem bibeholdes. Efter forslaget vil førtidspension således fortsat bestå af et grundbeløb på 88.812 kroner årligt, hvis størrelse reguleres på baggrund af anden indkomst, samt eventuelt

personlige tillæg og børnetillæg. Både reguleringen af grundbeløbet og kriterierne for tildelingen af personlige tillæg og børnetillæg vil foregå efter samme retningslinier som i dag. Grundbeløbet vil således bortfalde, såfremt den samlede indtægt, bortset fra førtidspension, overstiger 180.000 kroner årligt for en enlig førtidspensionist og 270.000 kroner årligt for par. De personlige tillæg skal efter forslaget fortsat tildeles efter en individuel vurdering af behovet enten som en løbende ydelse eller som engangshjælp til dækning af særlige behov. Ligesom i dag skal kommunen i forbindelse med behandlingen af førtidspensionsansøgningen tage stilling til, om der er behov for at tildele førtidspensionisten personlige tillæg. Førtidspensionister, der har forsørgelsespligt over for børn under 18 år, vil fortsat kunne modtage børnetillæg efter samme regler som i dag.

Som noget nyt i forhold til de gældende regler, vil førtidspension kunne tildeles personer mellem 18 år og 65 år. I dag kan førtidspension tildeles personer mellem 18 år og 63 år. Grunden til at personkredsen foreslår udvidet til også at omfatte 63- og 64-årige er et politisk ønske om at hæve aldersgrænsen for tilkendelse af alderspension fra 63 år til 65 år. Dette nødvendiggør, at aldersgrænsen for tilkendelse af førtidspension udvides tilsvarende, idet der ellers ville være en gruppe af personer, som ikke er i stand til at forsørge sig selv gennem arbejde, og som ikke kan modtage nogen form for pension. Udvidelsen af personkredsen vil ske "glidende", således at frem til og med 31. december 2008 kan personer mellem 18 og 63 år tilkendes førtidspension. Fra og med 1. januar 2009 til og med 31. december 2009 kan personer mellem 18 og 64 år tilkendes førtidspension, og fra og med 1. januar 2010 kan personer mellem 18 og 65 år tilkendes førtidspension. Overgangsbestemmelsen svarer til den, som er foreslået i forslag til landstingsforordning om alderspension.

Yderligere er der som noget nyt i forhold til de gældende regler indsat bestemmelser i forslaget, der præciserer kommunernes pligt til at indsende statistiske oplysninger til Landsstyret om modtagere af førtidspension i kommunen. Denne pligt følger dog allerede af Hjemmestyrets Konteringsvejledning, men det er fundet hensigtsmæssigt at præcisere pligten og skrive den ind i selve forordningen, idet erfaringen viser, at ikke alle kommuner er opmærksomme på, at den eksisterer. I tilknytning til denne bestemmelse er der i forslagets § 28 indsat en ny bestemmelse, der giver Landsstyret mulighed for, under iagttagelse af proportionalitetsprincippet, at tilbageholde refusionsbeløb, såfremt kommuner ikke overholder deres pligter til regnskabsaflæggelse og revision eller meddelelse af statistiske oplysninger.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

3.1. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Ændringen betyder, at der bliver flere førtidspensionsmodtager, idet 63- og 64-årige opnår mulighed for førtidspension.

Der forventes omkring 380 flere førtidspensionister per år aldersgrænsen for førtidspension stiger, som hver især modtager en årlig pension på 88.812 kr. Den samlede årlige merudgifter forventes at være på cirka 35 millioner kr. til

førtidspension per år aldersgrænsen for alderspension stiger. Merudgifterne finansieres i forholdet 50/50 % mellem landskassen og kommunerne.

Det forventet antal af førtidspensionister er estimeret på baggrund af en befolkningsprognose fra Grønlands Statistik, hvor der i årene frem til 2012 ventes at være cirka 900 personer i alderen 63- og 64-årige i hver årgang. Heraf vil henholdsvis 40 og 45 % af dem være modtagere af førtidspension.

Der forventes en stigning i udgifter til førtidspension på 9 millioner kr. i 2009 og 26 millioner kr. i 2010, mens der for årene herefter forventes cirka 35 millioner kr. i merudgifter som følge af ændringerne i aldersbetingelserne. Der udestår således et ufinansieret behov for midler, hvis præcise størrelse afhænger af udfaldet af forhandlingerne med KANUKOKA. Det kan i februar 2007 ikke oplyses, hvornår forhandlingerne vil være afsluttet.

Det skal bemærkes, at der som noget nyt i forslaget er indsat en udtrykkelig bestemmelse om, at førtidspensionen bortfalder hvis betingelserne ikke længere er opfyldt. Det gør den også efter den nugældende regler, men i og med dette ikke fremgår udtrykkeligt i forordningen, har der været nogen usikkerhed omkring dette i kommunerne, og der er således i dag førtidspensionister, der oppebærer pension uden at opfylde betingelserne.

En borger, som har genvundet sin erhvervsevne og nu har fuldtidsarbejde, kan ikke siges at have en berettiget forventning om fortsat at modtage førtidspension. Den nye bestemmelse kan således forventes at føre til et lille fald i antallet af førtidspensionister, og altså dermed et lille fald i udgifterne i forhold til i dag. Det forventes, at cirka 1 førtidspensionist om året ikke længere vil være berettiget til at modtage førtidspension.

3.2. Administrative konsekvenser for det offentlige

Som nævnt oven for, forventes ændringen i pensionssystemet at medføre en stigning i antallet af førtidspensionister på cirka 380 personer per år, når ændringen er fuldt implementeret, hvilket følgelig vil kræve, at kommunerne bruger flere ressourcer på sagsbehandlingen af førtidspensionssager. Omvendt vil kommunerne skulle anvende færre ressourcer til behandlingen af alderspensionssager, idet 63- og 64-årige ikke vil være berettiget til alderspension, når forslaget er fuldt ud implementeret. Der må forventes et lille fald i den samlede sum af førtidspensionister og alderspensionister, da antallet af alderspensionister falder samtidig med, at antallet af førtidspensionister ikke stiger tilsvarende. Forslaget kan derfor ikke forventes at medføre væsentlig meradministration for kommunerne.

Herudover pålægger forslagets § 27 kommunerne at indsende statistiske oplysninger til Landsstyret om modtagere af førtidspension i kommunen. Denne pligt følger dog allerede i dag af Grønlands Hjemmestyres Konteringsvejledning. Herudover er der tale om oplysninger, som kommunen allerede er i besiddelse af, hvorfor bestemmelsen ikke kan forventes at medføre øget administration for kommunerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget ventes ikke i sig selv at have hverken administrative eller økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Forslaget skal dog ses i sammenhæng med ændringerne i reglerne om alderspension, og i og med at aldersgrænsen for tilkendelsen af alderspension hæves med 2 år fra 63 år til 65 år, samtidig med at det må forventes, at kun 40-45 % af de 63-årige og 64-årige vil blive tilkendt førtidspension, vil der således være en gruppe af 63-årige og 64-årige, som vil blive på arbejdsmarkedet i længere tid, hvilket må betragtes som positivt for erhvervslivet.

5. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have miljø- og naturmæssige konsekvenser.

6. Administrative og økonomiske konsekvenser for borgerne

Forslaget skønnes ikke at have administrative og økonomiske konsekvenser for borgerne.

For det lille antal førtidspensionister som i dag uberettiget modtager førtidspension, og som efter forslaget vil få frataget deres førtidspension, vil forslaget dog have økonomiske konsekvenser for. Dette er hensigten med forslaget, da det ikke er meningen, at man skal modtage førtidspension samtidig med, at man har et fuldtidsjob på almindelige arbejdsvilkår. Førtidspension er beregnet til de personer, som ikke er i stand til at varetage et job og derigennem skaffe sig en indtægt.

7. Evt. andre væsentlige konsekvenser

Forslaget ventes ikke at have andre væsentlige konsekvenser.

8. Forholdet til Rigsfællesskabet og selvstyre

Forslaget vurderes ikke at have betydning i forhold til Rigsfællesskabet og selvstyre.

9. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har været sendt i høring hos følgende: NUSUKA, KANUKOKA, SIK, Grønlands Arbejdsgiverforening, AK, IMAK, ILIK, PIP, ASG, PPK, KNAPK, APK, Samtlige direktorater i Grønlands Hjemmestyre, Ældreforeningen og Det Sociale Ankenævn.

Følgende myndigheder og organisationer har afgivet høringsvar: KANUKOKA, ILIK, KNAPK, SIK, IMAK, Grønlands Arbejdsgiverforening, AK, Det Sociale Ankenævn, KIIP, Direktoratet for Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser, Direktoratet for Sundhed, Økonomidirektoratet, Råstofdirektoratet, Skattedirektoratet, Ældreforeningen, PPK og PIP.

Direktoratet for Sundhed, KIIP, ILIK, AK, KNAPK, Råstofdirektoratet, Skattedirektoratet, SIK og Ældreforeningen havde ingen bemærkninger til forslaget.

KANUKOKA bemærker i sit høringssvar, at førtidspensionsbeløbet bør forhøjes svarende til alderspension, eftersom førtidspensionister ofte har forsørgeransvar og som følge heraf ofte større udgifter. Det er Landsstyrets opfattelse, at før en eventuel ændring af førtidspensionsreglerne er det nødvendigt først at foretage en tilbundsgående undersøgelse af førtidspensionisternes vilkår. Det er derfor i første omgang fundet mest hensigtsmæssigt i videst mulige omfang at videreføre de gældende regler.

Yderligere er KANUKOKA ikke enig i Familiedirektoratets vurdering af, at forslaget ikke vil medføre væsentlig meradministration for kommunerne, eftersom førtidspensionssager ofte kræver betydelig mere administration og sagsbehandlingstid. Landsstyret er for så vidt enig i disse betragtninger, men vurderer samtidig, at faldet i antallet af alderspensionister vil betyde, at kommunerne samlet set ikke vil opleve væsentlig meradministration.

KANUKOKA foreslår, at ændringen først iværksættes med virkning fra 1.1.2008 og ikke midt i et budgetår. Landsstyret ønsker at fastholde ikrafttrædelsestidspunktet til den 1. juli 2007, da dette er ønsket af Landstinget.

Endelig bemærker KANUKOKA, at KANUKOKA påregner, at Familiedirektoratet udarbejder et indberetningsskema til brug for oplysninger opkrævet efter forslagets § 27. Familiedirektoratet er i øjeblikket ved at undersøge, om det er hensigtsmæssigt, at der udarbejdes et sådant skema.

Grønlands Arbejdsgiverforening (GA) bemærker i sit høringssvar, at det bør overvejes, om børnetillægget skal bortfalde efter bestemmelsen i det oprindelige forslags § 13, stk. 1, nr. 3, idet et barns arbejdsindtægt ikke berører en bidragspligtig førtidspensionists pligt til at betale bidrag. Landsstyret kan følge GA's betragtninger, men har valgt at bibeholde reglen, som den er, eftersom der ikke har været den nødvendige tid til at undersøge konsekvenserne af eventuelle ændringer.

IMAK bemærker i deres høringssvar, at en pension på max 88.812 kroner årligt for en enlig førtidspensionist og 133.212 kroner årligt for par gør det vanskeligt at opretholde en værdig tilværelse. IMAK opfordrer i den forbindelse Landsstyre og Landstinget til, i højere grad i forbindelse med prioriteringen af samfundets midler at tage udgangspunkt i de skævheder og problemer, der er i det grønlandske samfund. Landsstyret skal hertil bemærke, at der efter forslaget er mulighed for at tildele førtidspensionister personlige tillæg, såfremt der er risiko for, at der ellers vil opstå økonomisk trang.

Det Sociale Ankenævn har afgivet et endog særdeles omfattende og grundigt høringssvar, hvori der fremkommer en lang række betragtninger af lovteknisk karakter. Landsstyret skal hertil bemærke, at forslaget efter høringen har været til lovteknisk gennemgang i Lovkontoret, Landstyret Sekretariat og efterfølgende er blevet rettet til. Det Sociale Ankenævns bemærkninger har i forbindelse med

tilretningen tjent som et kvalificeret input, og det er Landsstyrets opfattelse, at Det Sociale Ankenævns bemærkninger til de enkelte bestemmelser, i det omfang det har været relevant, er blevet indarbejdet. For så vidt angår de mere generelle juridiske betragtninger, som fremkommer i høringssvaret, så henholder Landsstyret sig til de retningslinier, som Lovkontoret, Landsstyret Sekretariat har udarbejdet.

Direktoratet for Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser er tilfreds med, at betingelsen om at inden førtidspension kan tilkendes, skal kommunen have forsøgt at revalidere vedkommende bibeholdes.

PPK bemærker, at forslagens § 14, stk. 1, 2. pkt., (nu § 15, stk. 4) hvorefter personlige tillæg ikke udbetales til førtidspensionister, der ikke har fast bopæl i Grønland, fremstår uigennemskuelig, når det sammenholdes med forslagens § 22, der fastslår, at pensionsudbetalingen stoppes, når betingelserne ikke længere er opfyldt, herunder ved fraflytning fra Grønland. Landsstyret skal hertil bemærke, at der i visse tilfælde kan ske udbetaling af førtidspensionens grundbeløb til personer, der ikke har fast bopæl i Grønland, nemlig til personer, der er omfattet af Nordisk Konvention om Social Sikring. § 15 fastslår blot, at personlige tillæg ikke kan udbetales til personer med fast bopæl uden for Grønland, heller ikke personer der er omfattet af Nordisk Konvention om Social Sikring.

Det er PIP's opfattelse, at der hvert 3. eller 4. år bør foretages en vurdering af, om førtidspensionsstørrelsen hænger sammen med prisstigningerne på varer i Grønland. Landsstyret skal hertil bemærke, at det foreliggende forslag i videst mulige omfang er en videreførelse af de gældende regler om førtidspension, hvorfor der ikke er indsat bestemmelser om pristalsregulering. I det omfang priser på varer generelt stiger, vil der efter forslaget være mulighed for at tildele førtidspensionisten personlige tillæg.

Yderligere er det PIP's opfattelse, at førtidspensionsansøgninger bør sagsbehandles hurtigere. Landsstyret er enig med PIP i, at det er vigtigt, at førtidspensionsansøgninger behandles hurtigst muligt. Det skal dog i den forbindelse påpeges, at det er en betingelse for at tildele førtidspension, at revalidering har været forsøgt, hvorfor der ofte kan gå et vist tidsrum fra en ansøgning indgives, til denne enten afslås eller imødekommes.

Det er Økonomidirektoratets opfattelse, at det skal fremhæves i bemærkningerne, at der ikke er fundet finansiering af forslaget, ligesom de ufinansierede merudgifter for perioden 2007 – 2012 bør nævnes. Dette er nu indskrevet i de almindelige bemærkninger i afsnit 3.1 om de økonomiske konsekvenser for det offentlige. Økonomidirektoratet foreslår endvidere, at det kunne være hensigtsmæssigt at indsætte et skema, således at der gives en overskuelig oversigt over de økonomiske ændringer, som forslaget medfører. Hertil bemærkes, at uddybningen af afsnit 3.1 om de økonomiske konsekvenser for det offentlige, syntes at give en tilstrækkelig oversigt over de økonomiske konsekvenser.

Økonomidirektoratet påpeger endvidere, at det bør nævnes, at antallet af alderspensionister falder, idet aldersgrænsen for tilkendelse af alderspension hæves

med 2 år fra 63 år til 65 år, og samtidig vil kun mellem 40 – 45 % af de 63- og 64-årige forventes at blive førtidspensionsmodtagere. Alt i alt vil det betyde, at der vil være en større gruppe af 63- og 64-årige, som vil blive på arbejdsmarkedet. Dette skal medtages som en positiv effekt ved forslaget. Dette er nu nævnt i de almindelige bemærkningerne under punkt 4 om økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Økonomidirektoratet anser det endvidere for positivt, at der i forslaget er indsat en bestemmelse om, at kommunerne er pligtige til at indsende oplysninger til Landsstyret om kommunens førtidspensionister til statistisk anvendelse og mener samtidig, at det bør understreges, at KANUKOKA ikke skal kompenseres for opgaven, da dette er sket i tidligere bloktilskudsforhandlinger. Dette er nu tydeliggjort i bemærkningen til bestemmelsen.

Endelig anbefaler Økonomidirektoratet, med henvisning til, at det vil være vanskelig for kommunerne at nå at implementere forslaget, at forslaget udskydes til at træde i kraft 1. januar 2008. Det er korrekt, at der er givet en meget kort frist til ikrafttrædelse af forslaget. Dette vil gøre det vanskelig for kommunerne at omstille sig til de nye regler, samt for Landsstyret at få udarbejde bekendtgørelse, vejledning og afholde kursus for kommunens sagsbehandlere inden den 1. juli 2007. Landsstyret ønsker dog at fastholde ikrafttrædelsestidspunktet den 1. juli 2007, da dette er ønsket af Landstinget.

Bemærkninger til forordningsforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår hovedreglen om, at retten til førtidspension er betinget af dansk indfødsret. Om en person har dansk indfødsret reguleres efter lov om dansk indfødsret.

Til stk. 2

Nr. 1

Personer kan uden at opfylde kriteriet om dansk indfødsret få førtidspensionspension, hvis bestemmelserne i Nordisk Konvention om Social Sikring er opfyldt.

For at modtage førtidspension efter Nordisk Konvention om Social Sikring skal man have haft fast bopæl og arbejde i minimum 1 år i Grønland. Man skal endvidere på ansøgningstidspunktet have fast bopæl i et land omfattet af konventionen. Grønland har sammen med Danmark taget forbehold over for tredjelandsborgere, det vil sige, at disse ikke kan modtage grønlandsk førtidspension. Herudover er det selvfølgelig

et krav, at man opfylder betingelserne for at modtage førtidspension. Det er Familiedirektoratet, der forestår administrationen af pensioner efter Nordisk Konvention om Social Sikring.

Nr. 2

Det er afgørende, at vedkommende har haft fast bopæl i Grønland mindst 3 år umiddelbart før førtidspensioneringen. Det er et krav, at perioden har været sammenhængende. Det er et krav, at man har været tilmeldt folkeregisteret og samtidig har "fast bopæl" jf. bemærkningerne til § 2.

Til § 2

Ved fast bopæl forstås det sted (bolig), hvor man regelmæssigt sover, når man ikke er midlertidigt fraværende på grund af ferie, forretningsrejse, sygdom eller lignende, og hvor man har sine ejendele.

Der er ingen krav til, hvor længe personen har haft fast bopæl forud for en ansøgning om førtidspension.

Bestemmelsen fastslår, at retten til førtidspension også omfatter personer bosat i de øvrige nordiske lande og i lande, der har tiltrådt EØS-aftalen. Med "EØS-aftalen" sigtes til de lande, der er omfattet af EF-forordning nr. 1408/71. Personkredsen stemmer overens med de personer, som er omfattet af Nordisk Konvention om Social Sikring. Da Nordisk Konvention i hovedsagen fastslår, at EF-forordningen 1408/71 skal finde anvendelse imellem de Nordiske lande betyder det, at personer omfattet af Nordisk Konvention om Social Sikring kan få førtidspension fra Grønland, hvis de har fast bopæl i et af EØS-landene (og selvsagt i øvrigt opfylder betingelserne herfor). Det fremgår af Nordisk Konvention om Social Sikring, at lovvalget er afhængigt af bopælslandet, og der kan derfor ikke modtages fuld førtidspension fra flere lande samtidig.

EØS-landene er udover Norden: Belgien, Cypern, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Holland, Irland, Island, Italien, Letland, Litauen, Liechtenstein, Luxembourg, Malta, Norge, Polen, Portugal, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Storbritannien og Nordirland (samt Gibraltar), Sverige, Tjekkiet, Tyskland, Ungarn, Østrig, og Schweiz.

De nordiske lande er: Danmark, Finland, Færøerne, Grønland, Island, Norge og Sverige.

Til § 3

Kravet om mindst 3 års fast bopæl i Grønland, Danmark eller på Færøerne mellem det fyldte 15. og det fyldte 65. år gælder alle ansøgere. Her angives alene et minimumskrav, som følger af § 7, jf. reglen om optjening og opgørelse af bopælstid nedenfor. Det er ikke noget krav, at de 3 års fast bopæl er i en sammenhængende

periode eller i samme land. Man kan godt opnå ret til førtidspension ved bopæl 2 år i Grønland og 1 år i Danmark.

Til § 4

Til stk. 1

Bestemmelsen sidestiller førtidspensionister, der har en samlever, med førtidspensionister, der har en ægtefælle eller registreret partner, idet der tages hensyn til fordelene og besparelserne ved at bo sammen.

Det kan via folkeregistret konstateres, om en ugift førtidspensionist bor sammen med en anden voksen person, og at der derfor kan være grund til at undersøge, om de lever i et ægteskabslignende forhold. Om der rent faktisk er tale om et sådant forhold eller ej, skal afgøres ud fra førtidspensionistens egne oplysninger om for eksempel fællesøkonomi, fællesbørn, fællesferierejser og så videre. Hvis førtidspensionisten blot bor sammen med en anden, for eksempel et familiemedlem, uden at der er tale om et ægteskabslignende forhold, har førtidspensionisten rettigheder som en enlig. For så vidt angår førtidspensionister, der har en ægtefælle eller har indgået registreret partnerskab, så er det uden betydning, om disse rent faktisk bor sammen med ægtefællen/partneren, idet den gensidige forsørgelsespligt stadig vil være tilstede.

Til stk. 2

En førtidspensionist, der har indgået ægteskab, registreret partnerskab eller her en samlever, sidestilles med en enlig førtidspensionist, hvis ægtefællen/den registrerede partner/samleveren varigt er flyttet til en social døgninstitution. Selvom førtidspensionisten således fortsat har en ægtefælle, registreret partner eller samlever, vil førtidspensionisten ikke længere have de økonomiske fordele ved samlivet. Det forekommer derfor mest rimeligt, at førtidspensionisten sidestilles med en enlig førtidspensionist i lyset af, at den flyttende part under opholdet kun vil få udbetalt 20 % af pensionsbeløbet for en enlig pensionist (selvsagt forudsat denne modtager pension).

Til § 5

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at førtidspension som udgangspunkt kun kan tilkendes personer mellem 18 og 65 år. Henvisningen til bestemmelsen i § 29, stk. 2, understreger, at alderskravet følger overgangsbestemmelsen. Det betyder, at frem til 31. december 2008 kan førtidspension tildeles personer mellem 18 og 63 år. Fra 1. januar 2009 til og med 31. december 2009 kan førtidspension tildeles personer mellem 18 og 64 år, og fra 1. januar 2010 kan førtidspension tildeles personer mellem 18 og 65 år. Dette er en ændring i forhold til de gældende regler, hvor førtidspension som udgangspunkt kun kan tilkendes personer mellem 18 og 63 år.

Til stk. 2

Undtagelsesbestemmelsen i stk. 2 om at førtidspension kan tilkendes en person under 18 år antages at være meget lidt anvendt.

Til § 6

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at førtidspension kun kan tilkendes personer, hvis erhvervsevne er varigt nedsat af fysiske, sociale eller psykiske årsager.

Ved "varigt" forstås, at der ikke er grundlag for at antage, at erhvervsevnen nogensinde vil blive forbedret. Hvis personens uarbejdsdygtighed ikke med sikkerhed kan antages at være varig, vil personen ikke kunne tilkendes førtidspension. Personen må i stedet hjælpes efter andre regelsæt. Typisk vil det i stedet være relevant at tildele personen hjælp efter reglerne i landstingsforordningen om hjælp fra det offentlige. Herudover skal erhvervsevnen være nedsat i et omfang, der gør, at den pågældende uanset mulighederne for støtte efter den sociale eller anden lovgivning, herunder beskæftigelse i fleksjob, ikke vil være i stand til at blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde. Det skal understreges, at der skal være tale om varig nedsættelse af erhvervsevnen på grund af fysiske, psykiske eller sociale årsager eller en kombination af disse.

Fysiske eller psykiske årsager vil normalt være sygdomme eller handicaps. "Sociale årsager" kan eksempelvis være meget massive og langvarige misbrugsproblemer. Det antages, at sociale årsager alene kun meget sjældent vil kunne begrunde tilkendelse af førtidspension. Andre årsager, eksempelvis de lokale arbejdsmuligheder eller manglende faglige kvalifikationer hos personen, vil ikke kunne begrunde tilkendelse af førtidspension.

Til stk. 2

Afgørelse om, hvor vidt det overhovedet er muligt at revalidere vedkommende, skal træffes af kommunalbestyrelsen i henhold til landstingsforordning om revalidering. Hvis der ingen udsigt er til, at vedkommende efter en revalidering vil have mulighed for at passe et arbejde, eventuel et fleksjob, kan vedkommende tilkendes førtidspension umiddelbart. Det vil for eksempel være tilfældet for en person, der har været ude for en meget alvorlig ulykke, og som er helt afhængig af andre personers hjælp til alting.

Til § 7

Til stk. 1

Bestemmelsen følger systematikken i de andre nordiske landes regelsæt, og den tilgodeser pro-rata-temporis-princippet, som relaterer sig til pension set som en forsikringsydelse, der optjenes på baggrund af i dette tilfælde bopælstid.

Ved Grønlands tiltrædelse af Nordisk Konvention om Social Sikring den 1. januar 1994 var det ikke hensigten, at pro-rata-temporis-princippet og konventionens regler om opgørelse og beregning af brøkpension skulle finde anvendelse på personer, der flytter inden for Rigsfællesskabets grænser.

Således kan personer flytte mellem Danmark, Færøerne og Grønland, og opholde sig et ubegrænset antal år i de enkelte dele af Rigsfællesskabet, og alligevel have ret til fuld pension i bopælslandet, når pensionskriterierne i øvrigt opfyldes. Bopælsperioderne i Grønland, i Danmark og på Færøerne sammenlægges, når den samlede bopælstid skal beregnes ved pensionsansøgning inden for Rigsfællesskabet.

Ret til fuld førtidspension opnås ved en bopælstid på 40 år, selv om der er 50 år mellem det 15. og det 65. år. Det er herved sikret, at personer, der f.eks. tilbringer nogle år i udlandet i forbindelse med uddannelse, stadig kan nå at optjene fuld førtidspensionsret fra Grønland.

Eksempel 1:

En person på 50 år har ret til førtidspension. Pågældende har boet i Grønland i 30 år. Den faktiske bopælstid er 30 år/360 måneder ($30 \times 12 = 360$). Den teoretisk mulige bopælstid er tiden fra det fyldte 15. år til det 50. år ($50 - 15 = 35$ år/420 måneder ($12 \times 35 = 420$)).

Antallet af fyrretyvendedele, der er ret til, beregnes således:

360 (den faktiske bopælstid) $\times 48$ (det antal år, som maksimalt kan være optjent fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, førtidspension kan ydes, $63 \text{ år} - 15 \text{ år} = 48 \text{ år}$) =
17280

$17280 : 420 = 41,4$

Der er ret til $41/40$ af en fuld førtidspension, altså en brøk, der er større end en hel. Dermed udbetales fuld pension.

Eksempel 2:

En person på 40 år har ret til førtidspension. Pågældende har boet i Grønland i 5 år/60 måneder ($5 \times 12 = 60$) mellem det fyldte 15. år og tilkendelsen af pension. Teoretisk mulige bopælstid efter det 15. år er 25 år/300 måneder ($40 - 15 = 25$ år. $25 \times 12 = 300$)).

Antallet af fyrretyvendedel beregnes således:

60 (den faktiske bopælstid) x 48 (det antal år, som maksimalt kan være optjent fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, førtidspension kan ydes, 63 år – 15 år = 48 år) = 2880

$2880 : 300 = 9,6$

Der er ret til 9/40 af en fuld pension, da brøkdelen altid nedsættes til nærmeste fyrretyvendedele.

Ved udregningen skal der over årene tages højde for stigningen af de maksimalt antal år, som der kan være optjent fra det fyldte 15. år.

Til stk. 2

Tildeling af alderspension baseres ligesom førtidspension på bopælstider. Men til forskel fra hvad der gælder for førtidspension, så nedrundes der til antal hele år ved opgørelse af boplæstider i relation til alderspension. Opgørelsen af bopælstider i relation til førtidspension sker på baggrund af dage, hvorimod man beregner efter år og altid nedrunder ved fastsættelsen af alderspension. Med bestemmelsen sikres det, at førtidspensionisten ved overgangen til alderspension ikke kommer til at modtage mindre i pension.

Til § 8

Til stk. 1

Førtidspensionen foreslås uændret at udgøre op til kr. 88.812 for enlige og par, når kun den ene er førtidspensionist og op til kr. 133.212 for par, når begge er førtidspensionister.

Den indtægtsbestemte førtidspension udbetales med de nævnte satser, når betingelserne for optjening af fuld førtidspension er opfyldt. I modsat fald betales et antal fyrretyvende dele af beløbet.

Til stk. 2

For par, hvor den ene modtager førtidspension, og den anden modtager alderspension foreslås det samlede pensionsbeløb – det vil sige den samlede alderspension og førtidspension – at kunne udgøre op til 140.000 kroner årligt. Denne kategori af par er ny i forhold til de eksisterende regler, og er nødvendiggjort af, at der, såfremt forslaget vedtages, vil gælde forskellige beløbsgrænser og pensionsreguleringsgrænser for henholdsvis førtidspensionister og alderspensionister. Da forslag til landstingsforordning om førtidspension og forslag til landstingsforordning om alderspension skal ses som en sammenhængende "pakke", vil et tilsvarende beløb for par bestående af førtidspensionister og alderspensionister fremgå af forslaget til landstingsforordning om alderspension, således at samkøringsproblemer undgås.

Til § 9

Til stk. 1

Der sker fradrag i førtidspensionen på grund af anden skattepligtig indtægt end førtidspension. Det beløb, som førtidspensionisten kan have i skattepligtig indtægt, uden det medfører fradrag i pensionen, foreslås at være 28.000 for en enlig førtidspensionist. For par, hvor den ene modtager førtidspension, og den anden modtager alderspension, foreslås biindtægtsgrænsen at sættes til 70.000 kroner årligt. Som nævnt i bemærkningen til § 8, er der her tale om en ny kategori af par, som er nødvendiggjort af, at der efter forslaget vil gælde forskellige pensionsbeløb og indtægtsgrænser for henholdsvis førtidspensionister og alderspensionister. For par, hvor begge modtager førtidspension foreslås biindtægtsgrænsen at sættes til 42.000 kroner årligt. Ligeledes foreslås biindtægtsgrænsen for par, hvor den ene modtager førtidspension, og den anden ikke modtager nogen former for offentlig pension, det vil sige alderspension eller førtidspension, at udgøre 42.000 kroner.

Der vil ske fradrag, uanset om indtægten kommer fra arbejde, arbejdsmarkeds- eller tjenestemandspension.

En førtidspensionist kan eksempelvis have en biindtægt på 20.000 kr. om året, samtidig med at ægtefællen modtager 70.000 kr. om året i alderspension og har en biindtægt på 10.000 kr. om året, uden at der sker reduktion i førtidspensionen. Da alderspensionen ikke medregnes, er ægtefællernes samlede skattepligtige indtægt på 30.000 kr., som er under det fastsatte beløb på 42.000 kr., og førtidspensionen vil således ikke blive nedsat.

Til stk. 2

Det foreslås, at indtægtsgrænsen for bortfald af førtidspensionen fastsættes til kr.180.000 for enlige førtidspensionister og kr. 270.000 for par. Størrelsen på førtidspension beregnes inden begyndelsen af et kalenderår jf. § 10 og § 11. Viser en enlig førtidspensionists skattepligtige indtægter at være på mere end 180.000 kr., vil der ikke blive udbetalt førtidspension til førtidspensionisten det kommende år.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastslår, at førtidspensionisten altid er berettiget til at få udbetalt 20 % af førtidspensionsbeløbet for en enlig førtidspensionist, uanset størrelsen af eventuel anden skattepligtig indtægt, herunder førtidspension udbetalt i henhold til reglerne i Nordisk Konvention om Social Sikring.

Til stk. 4

Det foreslås, at Landsstyret bemyndiges til at fastsætte hvilken graduering, der skal være. Det er hensigten, at den eksisterende regulering af førtidspensionen bibeholdes, således at reguleringen sker efter en findelt graduering. Reguleringen af

førtidspensionen vil komme til at fremgå af bekendtgørelse om takster og indkomstgrænser for førtidspensioner.

Til § 10

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at ved tilkendelsen af førtidspensionen sker beregningen af førtidspensionens størrelse på baggrund af den skattepligtige indtægt, som førtidspensionisten forventer at oppebære efter overgangen til førtidspension. Dette betyder, at indkomst optjent forud for tilkendelsen af førtidspensionen ikke har nogen indflydelse på størrelsen af den udbetalte førtidspension.

Til stk. 2

Bestemmelsen præciserer, at den forventede skattepligtige indtægt, som danner grundlag for beregningen af førtidspensionens størrelse efter stk.1, beregnes ved at tage de forventede skattepligtige indtægter efter første førtidspensionsudbetaling og frem til udgangen af det følgende år, og omregne dem til en årsindkomst. Såfremt førtidspensionisten i løbet af året modtager anden indkomst, som der ikke er taget højde for ved beregningen, skal førtidspensionen reguleres efter bestemmelsen i § 11, såfremt der er tale om en væsentlig og varig ændring. Førtidspensionisten har efter bestemmelsen i § 18 pligt til at oplyse om personlige og økonomiske forhold, der har betydning for førtidspensionens størrelse.

Til § 11

Til stk. 1

Der skal hvert år foretages en regulering af førtidspensionen for at sikre, at førtidspensionen ændres i takt med, at førtidspensionistens øvrige indtægter ændres. Reguleringen skal foretages på grundlag af den skattepligtige indtægt fra det senest kendte indkomstår. Det betyder, at førtidspensionen pr. 1. januar 2008 skal beregnes på grundlag af indtægtsoplysningerne fra 2006.

Til stk. 2

Såfremt førtidspensionistens personlige eller økonomiske forhold ændres væsentligt og varigt i løbet af året, skal førtidspensionsudbetalingen reguleres. Dette kan for eksempel være tilfældet, hvis andre indkomster end offentlig pension ændres, ægtefælle, registreret partner eller samlever dør, eller ægteskab eller registreret partnerskab ophæves ved skilsmisse. Det følger af reglen i § 10, at førtidspensionisten har pligt til at underrette kommunen om ændringer i personlige eller økonomiske forhold.

Til stk. 3

Det fremgår af § 19, stk. 3, i landstingsforordning om orlov ved graviditet, barsel og adoption, at der ikke ydes barselsdagpenge til personer, der modtager pension fra offentlige myndigheder.

En førtidspensionist, som har en delbeskæftigelse, vil i en barselsperiode ikke kunne arbejde, og vil deraf mangle en indkomst under barselsperioden. Det vil derfor være nødvendigt at regulere førtidspensionen, således at beløbet hæves.

Til § 12

Til stk. 1

Førtidspensionister med varigt ophold på en social døgninstitution vil være berettiget til 20 % af førtidspensionsbeløbet for enlige førtidspensionister. Hvis førtidspensionisten har en ægtefælle, registreret partner eller samlever, der også er førtidspensionist, vil denne derimod være berettiget til førtidspension som en enlig pensionist, jfr. § 4, stk. 2. Dette forekommer at være den enkleste måde at tilgodese både førtidspensionisten på institutionen og den tilbageblevne ægtefælle, partner eller samlever på. Det præciseres i bestemmelsen, at førtidspensionisten, som er flyttet på en social institution, får udbetalt 20 % af førtidspensionen, uanset om førtidspensionisten har andre indtægter end førtidspensionen.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastslår, at førtidspensionister med en indtægt udover førtidspension opkræves betaling for opholdet. Der kan maksimalt opkræves et beløb svarende til 60 % af den skattepligtige indtægt udover førtidspensionen, herunder førtidspension udbetalt i henhold til Nordisk Konvention om Social Sikring.

Til stk. 3

Bestemmelsen bemyndiger Landsstyret til at fastsætte regler for reguleringen af førtidspension i forbindelse med optagelse på andre institutioner, hvor det offentlige afholder opholdsudgifterne. Andre institutioner kan eksempelvis være hospitaler, psykiatrisk hospital eller institutioner under kriminalforsorgen. Det kan for eksempel være relevant at fastsætte regler om modregning af eventuelle lommepenge eller beskæftigelsesvederlag, samt om udbetalingen af tillæg under opholdet.

Til § 13

Til stk. 1

Børnetillægget udbetales uanset om førtidspensionisten har barnet boende hos sig, og der således sker "direkte" forsørgelse, eller forsørgelsen sker ved betaling af underholdsbidrag til den anden forældre. I visse situationer vil det dog være muligt for plejeforældre i privatarrangerede plejeforhold at kræve underholdsbidrag. Dette

forudsætter at de har en bidragsresolution. Kommunen skal i forbindelse med behandlingen af ansøgningen undersøge, om førtidspensionisten også har ret til børnetillæg.

Til stk. 2

Bestemmelsen præciserer, at udbetaling af børnetillæg sker efter reglerne i landstingsforordning om udbetaling af underholdsbidrag m.v. til børn samt adoptionstilskud. Typisk vil dette være barnets anden forældre, men kan også være plejeforældre i et privatarrangeret plejeforhold, hvis der foreligger en bidragsresolution.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastslår, at det er en betingelse for at opnå børnetillæg, at førtidspensionisten har fast bopæl i Grønland. Ved fast bopæl forstås det sted (bolig), hvor man regelmæssigt sover, når man ikke er midlertidigt fraværende på grund af ferie, forretningsrejse, sygdom eller lignende, og hvor man har sine ejendele.

Til § 14

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, hvornår børnetillægget bortfalder. Børnetillægget bortfalder i de tilfælde, hvor barnet anbringes uden for hjemmet, jf. stk. 1, nr. 1, eller har mulighed for at forsørge sig selv, jf. stk. 1, nr. 2–4.

Det skal bemærkes, at bortfald af børnetillægget ikke berører førtidspensionistens forsørgelsespligt eller bidragspligt.

Ved arbejdsindtægter forstås enhver form for lønindkomst.

Til stk. 2

Bestemmelsen bemyndiger Landsstyret til at fastsætte nærmere regler om børnetillægget. Her tænkes særligt på bestemmelser om størrelsen af bidraget, samt selve udbetalingen af dette.

Til § 15

Til stk. 1

Administrationen af de personlige tillæg fortsætter efter samme retningslinier, som gælder efter de eksisterende regler. Kommunen skal således i forbindelse med behandlingen af ansøgningen om førtidspension også tage stilling til, om ansøgeren har behov for personlige tillæg. Såfremt en førtidspensionist efter tilkendelse af

førtidspension får behov for personligt tillæg, enten til en engangsudgift eller fordi vedkommendes forhold ændrer sig, skal denne indgive ansøgning herom til kommunen.

En undersøgelse af kommunernes praksis med betaling af personlige tillæg har vist, at de fleste kommuner har fastsat minimumsbeløb, som henholdsvis enlige og gifte/samlevende pensionister skal have til rådighed efter betaling af faste udgifter. Der er stor forskel på disse beløb fra kommune til kommune. Det er kommunen, der tildeler personlige tillæg, og det er derfor naturligt, at kommunerne fastsætter forskellige retningslinjer for udbetaling af løbende personlige tillæg. Det skal bemærkes, at kommunen alene kan fastsætte vejledende retningslinier om tildelingen af personlige tillæg, og der i hvert enkelt tilfælde skal foretages en individuel vurdering af førtidspensionistens behov.

Som typiske eksempler på engangsudgifter, hvor det kan være relevant at yde et personligt tillæg kan nævnes briller, beklædning, bohave, særlige hjælpemidler, rimelige rejseudgifter og lignende. Der kan normalt ikke ydes personligt tillæg til reparation af ejerbolig, idet der vil være tale om en værdiforøgelse af førtidspensionistens ejendom betalt af det offentlige.

Kommunen skal tage førtidspensionistens behov for personlige tillæg som løbende ydelse op til fornyet vurdering 1 gang årligt. Bevillingen skal endvidere tages op til overvejelse, såfremt kommunen bliver bekendt med, at førtidspensionistens personlige eller økonomiske forhold har ændret sig.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastslår, hvornår personlige tillæg kan kræves tilbagebetalt.

Til nr. 1

Uforsvarlig økonomi kan for eksempel være, når førtidspensionisten bruger alle sine penge på udbetalingsdagen, således at førtidspensionisten ikke kan forsørge sig selv over en hel måned, eller hvis førtidspensionisten ikke formår at holde sine udgifter på et rimeligt niveau.

Til nr. 2

Et eksempel vil være en person, der kommer ud for en arbejdsulykke og på grund af denne blive berettiget til førtidspension. Hvis førtidspensionisten på et senere tidspunkt får udbetalt en erstatning for mistet arbejdsindtægt på grund af arbejdsulykken, vil kommunen efterfølgende kunne kræve tilbagebetaling af de personlige tillæg.

Til stk. 3

Det er et krav for at kunne kræve et personligt tillæg tilbagebetalt, at førtidspensionisten på forhånd er gjort bekendt med tilbagebetalingspligten. Det påhviler kommunen at dokumentere, at førtidspensionisten har været gjort bekendt hermed.

Til stk. 4

Det er en betingelse for at kunne modtage personlige tillæg, at førtidspensionisten har fast bopæl i Grønland. Reglerne i Nordisk Konvention om Social Sikring omfatter således ikke personlige tillæg.

Til § 16

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter til hvilken myndighed, ansøgning om førtidspension, personlige tillæg og børnetillæg skal indgives, for personer med bopæl i Grønland. Ansøgning om førtidspension og tillæg skal ikke indgives på et særligt skema.

Til stk. 2

Det er Familiedirektoratet der forestår administrationen af reglerne i Nordisk Konvention om Social Sikring. For ansøgere med bopæl uden for Grønland vil ansøgningen blive sendt til Landsstyret fra vedkommendes bopælsland.

Til stk. 3

Bestemmelsen i stk. 3 tager sigte på personer, der er ude af stand til selv at søgeførtidspension, det vil især sige personer med vidtgående handicap.

Til § 17

For at opnå ret til førtidspension skal der indgives en ansøgning herom, ligesom betingelserne for tilkendelse i øvrigt skal være opfyldt. Det er en betingelse, at revalidering har været forsøgt. Først når revalidering har været forsøgt, indtræder retten til førtidspension, uanset om ansøgningen har været indgivet tidligere.

Til § 18

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at førtidspensionisten er forpligtet til selv at gøre opmærksom på ændringer i personlige forhold, for eksempel indgåelse eller opløsning af ægteskab, og økonomiske forhold, for eksempel øgede indkomster. Dette gælder også førtidspensionister, som har bopæl uden for den kommunale inddeling, samt førtidspensionister, der modtager førtidspension efter reglerne i Nordisk Konvention om Social Sikring.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastslår udtrykkeligt, at retten til førtidspension fortabes det øjeblik, hvor betingelserne ikke længere er tilstede, eller hvor tilkendelse er sket på et urigtig grundlag. Bestemmelsen må anses for primært at være relevant i forhold til de, temmelig få, personer, som efter et stykke tid genvinder deres erhvervsevne. Bestemmelsen finder endvidere anvendelse i de, meget få, tilfælde, hvor en person eksempelvis har forfalsket en lægeerklæring eller på anden vis afgivet urigtige oplysninger.

Til stk. 3

Bestemmelsen om adgangen til modregning giver kommunen mulighed for at modregne for meget udbetalt førtidspension i de løbende pensionsudbetalinger. Det er en betingelse for modregning, at førtidspensionisten har givet kommunen urigtige oplysninger eller har fortiet omstændigheder, som har betydning for førtidspensionens størrelse. Hvis kommunen ved en fejl har udbetalt for højt beløb, og denne fejl ikke kan tilregnes førtidspensionisten, kan der ikke kræves tilbagebetaling eller modregning, medmindre det har været tydeligt for førtidspensionisten, at der blev udbetalt for meget i førtidspension.

Har kommunen ved en fejl eksempelvis sat et ekstra 0 bag pensionsbeløbet, således at førtidspensionisten en måned får udbetalt 65.000 kr. i stedet for de normale 6.500 kr., vil førtidspensionisten ikke have en berettiget forventning om, at pensionsudbetalingen har været korrekt. Kommunen vil have mulighed for at modregne i pensionen eller kræve det for meget udbetalte beløb tilbagebetalt.

Det er ikke noget krav for at kræve tilbagebetaling eller foretage modregning, at førtidspensionisten har været i ond tro med hensyn til de fejlagtige oplysninger. Det er tilstrækkelig, at fejlen kan tilregnes førtidspensionisten.

Der kan modregnes i både førtidspension og alderspension, hvis vedkommende overgår til alderspension og fortsat skylder kommunen penge. Der kan endvidere modregnes i både den egentlige pension samt i personlige tillæg. Der kan ikke modregnes i børnetillæg.

Hvis kommunen træffer beslutning om, at der skal ske tilbagebetaling eller modregning i førtidspensionen skal det ske under iagttagelse af regler om partshøring m.v. i landstingslov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning og bestemmelser om tvangsbeneficiet i lov om rettens pleje i Grønland, så førtidspensionisten har tilstrækkeligt tilbage af sin pension til at leve for. Der skal i hvert enkelt tilfælde tages stilling til, hvor meget førtidspensionisten kan undvære af den løbende pensionsudbetaling.

Til § 19

Bestemmelsen svarer til den gældende § 11, stk. 2, og fastslår, at modtagere af førtidspension automatisk overgår til alderspension, når de fylder 65 år. Henvisningen til bestemmelsen i § 29, stk. 2, understreger, at alderskravet følger

overgangsbestemmelsen. Det betyder, at frem til 31. december 2008 kan førtidspension tildeles personer mellem 18 og 63 år. Fra 1. januar 2009 til og med 31. december 2009 kan førtidspension tildeles personer mellem 18 og 64 år, og fra 1. januar 2010 kan førtidspension tildeles personer mellem 18 og 65 år. Henvisningen til overgangsbestemmelsen betyder, at førtidspensionister, der fylder 64 år i perioden 1. januar 2009 til og med 31. december 2009 automatisk overgår til alderspension.

Det er kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for, at en førtidspensionist modtager den rigtige pension, og det er vigtigt, at kommunen er opmærksom på dette, idet finansieringen af henholdsvis førtidspension og alderspension er forskellig.

Til § 20

Både førtidspensionen og eventuelle tillæg udbetales månedsvis forud. Eksempelvis vil førtidspension for januar måned komme til udbetaling sidste bankdag i december måned.

Til § 21

Kommunen kan efter en konkret vurdering vælge at administrere førtidspensionen for førtidspensionisten. For eksempel i de tilfælde, hvor førtidspensionisten handler økonomisk uansvarligt, ved at bruge alle sine penge på udbetalingsdagen, så førtidspensionisten ikke kan betale sine faste udgifter eller forsørge sig selv, eller i tilfælde hvor førtidspensionisten ikke formår at holde sine udgifter på et rimeligt niveau.

Bestemmelsen giver derimod ikke hjemmel til, at førtidspensionisten selv kan kræve at kommunen udbetaler førtidspensionen på andre måder end månedsvis forud. Det er ikke hensigten, at kommunen skal administrere førtidspensionen, blot fordi førtidspensionisten synes, det er bekvemt at kunne få førtidspensionen udbetalt i mindre rater. Bestemmelsen afskærer dog ikke kommunen fra at imødekomme en sådan anmodning.

Til § 22

Til stk. 1

Førtidspensionsudbetalingerne stoppes, hvis betingelserne for førtidspension ikke mere er opfyldt, for eksempel fordi førtidspensionisten er død, har genvundet sin erhvervsevne, eller eventuelt ved fraflytning fra Grønland.

Hovedreglen er, at førtidspensionen udbetales til og med udgangen af måneden efter, at førtidspensionisten ikke mere er berettiget til førtidspension. Hvis en førtidspensionist dør i februar vil førtidspensionen blive udbetalt til og med marts måned.

Udbetaling af førtidspension stopper dog ved månedens udgang ved fraflytning fra Grønland. Førtidspensionisten kan dog være berettiget til fortsat førtidspensionsudbetaling, hvis betingelserne herfor er opfyldt ved flytning til andet nordisk land eller et land inden for EØS-aftalen.

Ved kortere ophold uden for Grønland, eksempelvis ved ferie, kurophold eller lignende bevares retten til førtidspension, hvis førtidspensionisten har beholdt sin bopæl her i landet. Det afgøres ved en konkret vurdering, om førtidspensionisten har opholdt sig i længere tid uden for Grønland. Dog vil 3 måneders ophold (for eksempel ferie, kurophold eller lignende) uden for Grønland løbet af 1 år på være at betragte som et kortere ophold.

Til stk. 2

Hvis en førtidspensionist meldes savnet i januar måned 2006, stoppes udbetalingen af førtidspension efter 3 måneder, altså ved udgangen af april måned 2006, hvis der ikke inden dette tidspunkt er fremskaffet dokumentation for, at førtidspensionisten er i live. Førtidspensionen bortfalder helt, hvis der efter 1 år endnu ikke er fremskaffet dokumentation for, at førtidspensionisten er i live. Det vil sige, at førtidspensionen bortfalder ved udgangen af januar måned 2007.

Dokumentation kan eksempelvis forekomme ved dokumenter fra andre myndigheder eksempelvis politiet, eller ved personligt fremmøde hos kommunen.

Til § 23

Bestemmelsen fastslår, at kravet på førtidspension ikke kan gøres til genstand for nogen former for tvangsfuldbyrdelse herunder udlæg eller andre former for retsforfølgning. Hermed menes, at en førtidspensionists kreditorer ikke kan søge fyldestgørelse ved udlæg i førtidspension. Med henvisningen til retsforfølgning er det hensigten, at udelukke andre former for tvangsfuldbyrdelse, hvorved en kreditor ved dom kan gøre krav i førtidspensionen.

Bestemmelsen er dog ikke til hinder for, at en kommune kan modregne eller kræve førtidspensionen tilbagebetalt jf. henvisningen til § 15, stk. 2, og § 18, stk. 3.

Bestemmelserne har til hensigt at sikre, at førtidspensionen så vidt muligt bliver anvendt til det tilsigtede formål, som er at sikre muligheden for betaling af rimelige leveomkostninger.

Til § 24

Det præciseres, at kommunalbestyrelsens og Landsstyrets afgørelser kan påklages i overensstemmelse med bestemmelserne i landstingsforordning om socialvæsnetts styrelse og organisation jf. § 8. Efter § 8, stk. 4, i landstingsforordning om socialvæsnetts styrelse og organisation kan Det Social Ankenævn se bort fra, at

tidsfristen ikke er overholdt, såfremt overskridelsen skyldes forhold der ikke kan tilregnes den pågældende.

Til § 25

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår hovedreglen for, hvorledes udgifterne til førtidspension efter forordningen fordeles mellem Hjemmestyret og kommunerne. Udgifterne til førtidspension, inklusive udgifter til børnetillæg jf. § 13, afholdes med 50 % af landskassen og 50 % af kommunerne, hvorimod alle udgifter til personlige tillæg jf. § 14, afholdes af kommunen.

Det er vigtigt, at kommunen er opmærksom på, at når førtidspensionisten fylder 65 år, så overgår denne til alderspension, idet finansieringen af de to ydelser er forskellig.

Til stk. 2

For førtidspensionister med bopæl uden for den kommunale inddeling er det landskassen, der afholder udgifterne til førtidspension, børnetillæg og personlige tillæg. Det er også i dette tilfælde Landsstyret, der behandler ansøgningen, jf. § 16.

Til stk. 3

Landskassen afholder udgifter til førtidspension til førtidspensionister, der modtager førtidspension efter reglerne i Nordisk Konvention om Social Sikring. Det vil sige førtidspensionister, der har fast bopæl uden for Danmark, Færøerne og Grønland, og som i øvrigt opfylder betingelserne for at være omfattet af reglerne i Nordisk Konvention om Social Sikring. Dette hænger sammen med, at det er Landsstyret, der behandler ansøgninger om førtidspension efter reglerne i Nordisk Konvention om Social Sikring.

Til stk. 4

Kommunerne afholder selv udgifter til administration af førtidspension, ligesom Landsstyret selv afholder udgifterne vedrørende administration af førtidspension uden for kommunal tildeling og for personer omfattet af Nordisk Konvention om Social Sikring.

Til stk. 5

Bestemmelsen fastslår, at der gælder en særlig finansiering af førtidspension til personer, som er tilkendt førtidspension fra et tidspunkt tidligere end 1. januar 2002, hvor landstingsforordningen om revalidering trådte i kraft. Dette gælder både for førtidspensionen, børnetillæg og personlige tillæg.

Til § 26

Efter bestemmelsen fastsætter Landsstyret regler om regnskabsaflæggelse og revision. Som eksempler kan nævnes, at der i Hjemmestyrets Konteringsvejledning blandt andet findes regler om dokumentation og hjemtagning af midler for kommunerne.

Til § 27

Til stk. 1

Bestemmelsen præciserer kommunernes hidtidige pligt, som følger af Grønlands Hjemmestyres Konteringsvejledning, til at indsende oplysninger om modtagere af førtidspension i kommunen til Landsstyret. Det præciseres, at pligten kun vedrører statistiske oplysninger, det vil sige ikke-personhenførbare data, samt at oplysningerne skal meddeles både kvartalsvis og årligt, samt inden for en bestemt frist, nemlig 1 måned efter kvartalets eller årets udgang.

KANUKOKA skal ikke kompenseres for denne opgave, idet dette er sket i tidligere bloktilskudsforhandlinger.

Til stk. 2

Landsstyret bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om indberetningens indhold og form og kan blandt andet foreskrive en elektronisk indberetningsform, herunder via Internet. Kommunerne har ikke pligt til at meddele oplysninger i videre omfang, end hvad der fremgår af sådanne gyldigt fastsatte regler.

Landsstyret har et betydeligt skønsmargen ved fastsættelsen af, hvilke oplysninger der kan kræves indberettet, så længe oplysningerne har sammenhæng med Landsstyrets generelle pligt til at holde sig orienteret om forholdene på førtidspensionsområdet.

Relevante oplysninger kan for eksempel angå beløbsstørrelser, udbetalingstidspunkter, udbetalingers opdeling i pensionsbeløb og tillæg, modtagernes antal og så videre.

Oplysninger kan kræves opdelt nærmere, for eksempel efter modtagernes fordeling efter alder, køn, uddannelse, samlet indkomst, tidspunkt for tilkendelse af førtidspension og så videre. Det er dog forudsat, at meddelelsespligten kun angår oplysninger, som kommunerne i forvejen er i besiddelse af eller har adgang til.

Landstingets Finansudvalg har gentagne gange efterlyst statistisk materiale på det sociale område, senest i udvalgets betænkning til FFL07. Det blev også tilkendegivet, at Landsstyret om nødvendigt skulle tilvejebringe det regelgrundlag, der tilsikrer, at de nødvendige oplysninger indkommer løbende.

Til § 28

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny og giver Landsstyret mulighed for at tilbageholde refusionsbeløb efter denne forordning i forhold til kommuner, så længe disse ikke efterlever deres pligter til regnskabsaflæggelse og revision efter § 26 eller meddelelse af statistiske oplysninger efter § 27. Tilbageholdelse kan ske, uanset forsømmelsen skyldes manglende eller mangelfuld regnskabsaflæggelse eller indberetning, og en overtrædelse kan vedrører bestemmelser i forordningen eller i de af Landsstyret nærmere fastsatte regler. Det er ikke et krav, at forsømmelsen har betydning for opgørelsen af Landsstyrets refusionsbeløb med videre.

Beslutning om tilbageholdelse eller forsat tilbageholdelse af refusionsbeløb skal ske under iagttagelse af proportionalitetsprincippet, således at beløb ikke tilbageholdes i et omfang, der ud fra en samlet bedømmelse står i et åbenbart misforhold til forsømmelsen. Ved mindre alvorlige forsømmelser kan en tilbageholdelse af delbeløb derfor komme på tale.

Når korrekt indberetning er sket, skal Landsstyret uden yderligere ophold udbetale forfaldne beløb, der har været tilbageholdt efter denne bestemmelse. Der beregnes ikke renter på beløb, som er tilbageholdt af Landsstyret.

Såfremt skærpede regnskabs-, revisions- eller indberetningspligter måtte medføre en mærkbar administrativ merbelastning, henholdsvis mindrebelastning i kommunerne, kan der kompenseres herfor i forbindelse med fastsættelsen af det kommunale bloktilskud, idet pligterne dog skal efterleves allerede fra det tidspunkt, ændringen træder i kraft. Kompensation kan for eksempel være relevant i situationer, hvor der opstår konkrete merudgifter til nødvendig opgradering af edb-udstyr, etablering af databaseadgang med videre.

Til stk. 2

Borgerens ret til tilkendelse eller udbetaling af førtidspensionsbeløb, herunder tillæg, består uafhængigt af en eventuel tilbageholdelse af refusionsbeløb med videre. Kommunen kan således ikke påberåbe sig tilbageholdelsen i forhold til borgeren og skal om fornødent dække manglende midler ind på anden måde.

Til § 29

Til stk. 1

Forordningen foreslås at træde i kraft den 1. juli 2007.

Til stk. 2

Som følge af den i årene 2008–2010 gradvist stigende aldersgrænse for tilkendelse af alderspension, er det nødvendigt at indføje en tilsvarende overgangsordning i reglerne om førtidspension, således at aldersgrænserne i forslag til landstingsforordning om førtidspension og forslag til landstingsforordning om alderspension er afstemt. Hvis ikke aldersgrænserne i de to regelsæt er afstemt, vil det betyde, at der kan være personer, som ikke er i stand til at forsørge sig selv gennem indtægtsgivende arbejde, og som heller ikke er berettiget til at modtage hverken førtidspension eller alderspension.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastslår, at de i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 19 af 21. november 2003 om offentlig pension fastsatte bestemmelser om børnetillæg, indkomstregulering og pensionsudbetaling forbliver i kraft, indtil de afløses eller ophæves.